

Teori Bahasa dan Automata

Tugas Besar

Telkom University

1. Deskripsi Kelompok

NO	NAMA	NIM	KELAS
1	ALIEF ADITYA RACHMAN	1301174055	IF – 41 – 11
2	CHAIRUL VIKRI	1301174150	IF – 41 – 11
3	BAYU RAHMAT SETIAJI	1301174320	If – 41 – 11

2. Spesifikasi Program

Terdapat sebuah parser sederhana untuk memeriksa kevalidan struktur kalimat berbahasa Indonesia.

Struktur kalimat yang dikenali adalah kalimat berita aktif dengan struktur:

S – P – O – K

S – P – K

S – P – O

S – P

Adapun jenis subjek, predikat, objek dan keterangan yang dikenali ditentukan oleh masing – masing kelompok dengan jumlah kata masing-masing sebanyak 5 buah.

Tugas Yang Dilakukan :

- Bangunlah sebuah token recognizer menggunakan Finite Automata yang mengenali setiap kata apakah masuk ke dalam kelompok S, P, O atau K.
- Bangunlah sebuah parser menggunakan Pushdown Automata yang mengenali apakah kalimat yang diinputkan valid berdasarkan struktur yang disebutkan di atas. Parser yang dibangun menggunakan token recognizer yang dibuat pada no 1.

3. Rancangan Finite Automata

SUBJEK

Kata : alief, bayu, cae, saya, kamu

$M = (Q, \Sigma, q_0, F)$

$Q = \{q_0, q_1, q_2, q_3, q_4, q_5, q_6, q_7, q_8, q_9, q_{10}, q_{11}, q_{12}, q_{13}, q_{14}, q_{15}\}$

$\Sigma = \{a, b, c, e, f, h, i, k, l, s, u, y\}$

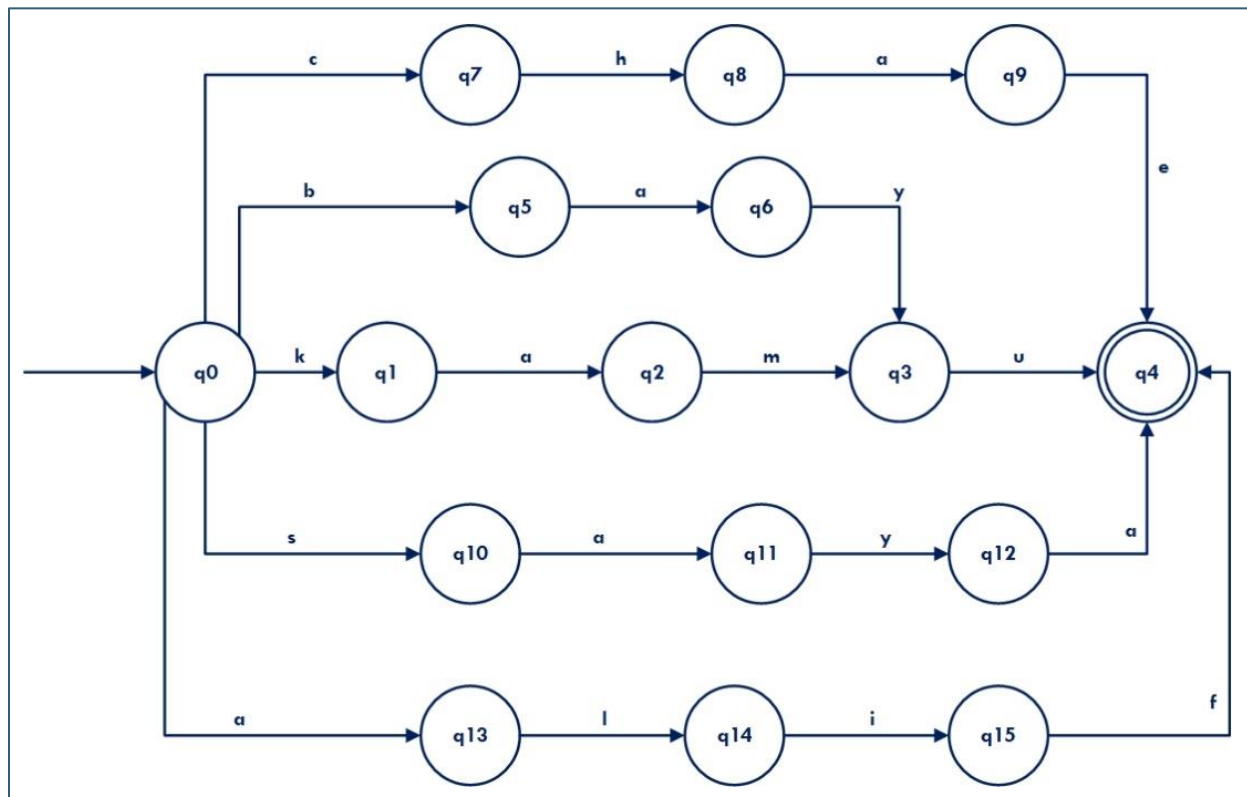
$q_0 = \{q_0\}$

$F = \{q_4\}$

- Tabel transisi:

State/ Transisi	a	b	c	e	f	h	i	k	l	m	s	u	y
q0	q13	q5	q7	{}	{}	{}	{}	q1	{}	{}	q10	{}	{}
q1	q2	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}
q2	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	q3	{}	{}	{}
q3	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	q4	{}
q4	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}
q5	q6	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}
q6	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	q3
q7	{}	{}	{}	{}	{}	q8	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}
q8	q9	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}
q9	{}	{}	{}	q4	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}
q10	q11	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}
q11	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	q12
q12	q4	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}
q13	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	q14	{}	{}	{}	{}
q14	{}	{}	{}	{}	{}	{}	q15	{}	{}	{}	{}	{}	{}
q15	{}	{}	{}	{}	q4	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}
{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}	{}

- Rancangan FA :

PREDIKAT

Kata : mempelajari , mengetahui , mengenal , memakai , menggunakan

$M = (Q, \Sigma, q_0, F)$

$Q = \{q_0, q_1, q_2, q_3, q_4, q_5, q_6, q_7, q_8, q_9, q_{10}, q_{11}, q_{12}, q_{13}, q_{14}, q_{15}, q_{16}, q_{17}, q_{18}, q_{19}, q_{20}, q_{21}, q_{23}, q_{24}, q_{25}, q_{26}, q_{27}, q_{28}, q_{29}\}$

$\Sigma = \{a, e, g, h, i, j, k, l, m, n, p, r, t, u\}$

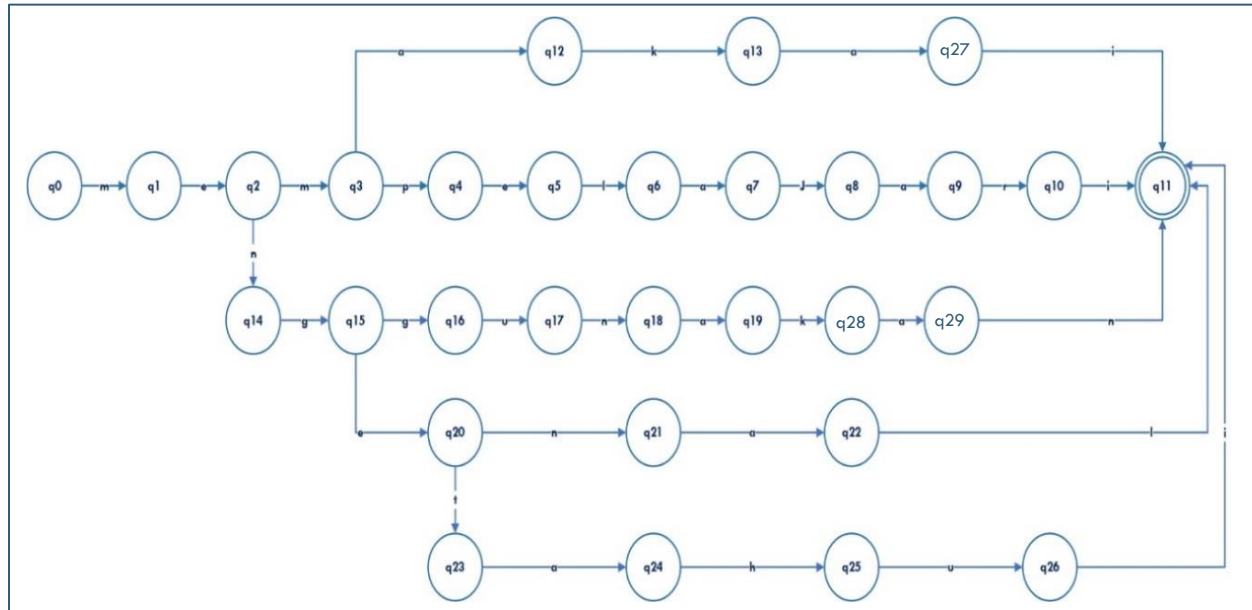
$q_0 = \{q_0\}$

$F = \{q_{11}\}$

• Tabel transisi:

State/ Transisi	a	e	g	h	i	j	k	l	m	n	p	r	t	u
q ₀	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₁	∅	∅	∅	∅	∅
q ₁	∅	q ₂	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₂	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₃	q ₁₄	∅	∅	∅	∅
q ₃	q ₁₂	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₄	∅	∅	∅
q ₄	∅	q ₅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₆	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₆	q ₇	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₇	∅	∅	∅	∅	∅	q ₈	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₈	q ₉	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₉	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₁₀	∅	∅
q ₁₀	∅	∅	∅	∅	q ₁₁	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₁₁	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₁₂	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₁₃	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₁₃	q ₂₇	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₁₄	∅	∅	q ₁₅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₁₅	∅	q ₂₀	q ₁₆	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₁₆	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₁₇
q ₁₇	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₁₈	∅	∅	∅	∅
q ₁₈	q ₁₉	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₁₉	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₂₈	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₂₀	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₂₁	∅	∅	q ₂₃	∅
q ₂₁	q ₂₂	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₂₂	q ₁₁	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₂₃	q ₂₄	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₂₄	∅	∅	∅	q ₂₅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₂₅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₂₆
q ₂₆	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₂₇	∅	∅	∅	∅	q ₁₁	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₂₈	q ₂₉	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅
q ₂₉	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	q ₁₁	∅	∅	∅	∅
∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅

- Rancangan FA :

OBJEK

Kata : orang , buku, sepatu, baju, laptop

$M = (Q, \Sigma, q_0, F)$

$Q = \{q_0, q_1, q_2, q_8, q_9, q_{10}, q_{11}, q_{12}, q_{13}, q_{14}, q_{15}, q_{16}, q_{17}, q_{18}, q_{19}, q_{20}, q_{21}, q_{23}\}$

$\Sigma = \{a, b, e, g, i, k, l, n, o, p, r, s, t, u\}$

$q_0 = \{q_0\}$

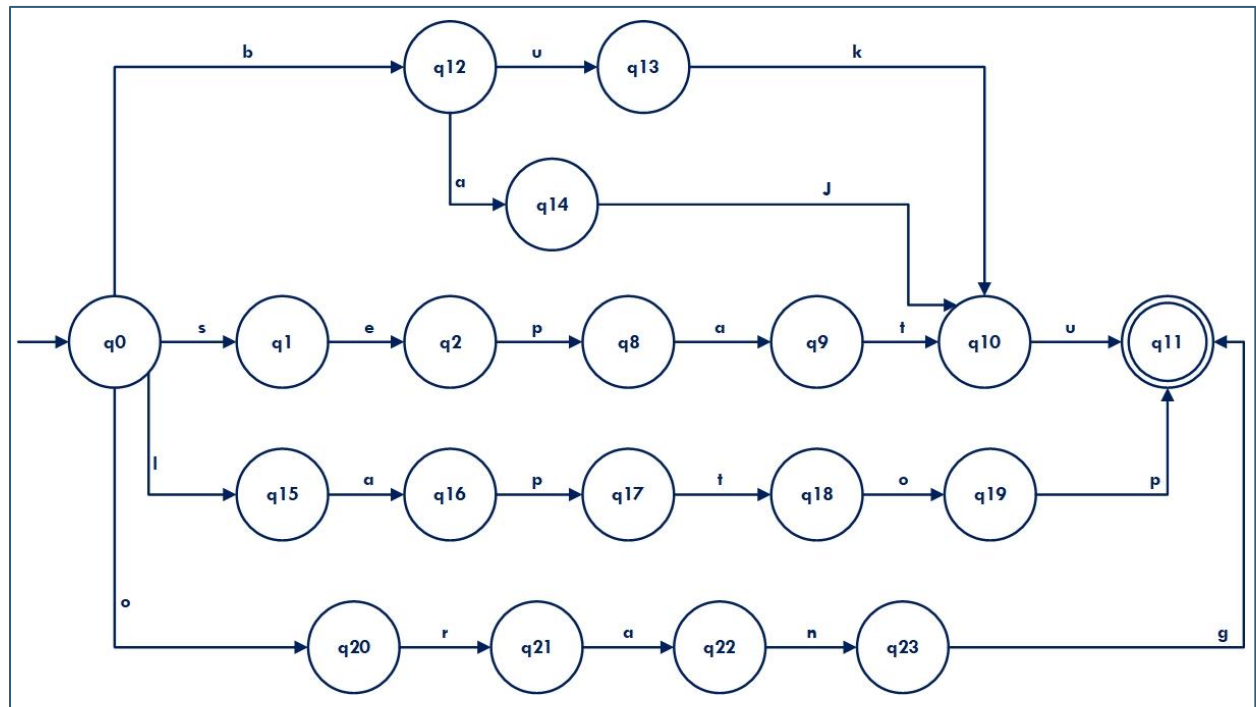
$F = \{q_{11}\}$

- Tabel transisi:

State/ Transisi	a	b	e	g	i	k	l	n	o	p	r	s	t	u
q0	{ }	q12	{ }	{ }	{ }	{ }	q15	{ }	q20	{ }	{ }	q1	{ }	{ }
q1	{ }	{ }	q2	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q2	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q8	{ }	{ }	{ }	{ }
q8	q9	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q9	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q10	{ }
q10	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q11
q11	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q12	q14	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q13
q13	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q10	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q14	{ }	{ }	{ }	{ }	q10	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q15	q16	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q16	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q17	{ }	{ }	{ }	{ }
q17	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q18	{ }

q ₁₈	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₁₉	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₁₉	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₁₁	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂₀	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₂₁	{ }	{ }	{ }
q ₂₁	q ₂₂	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂₂	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₂₃	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂₃	{ }	{ }	{ }	q ₁₁	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }

- Rancangan FA :

KETERANGAN

Kata : kelas, pagi, malam , rumah , jalan

$M = (Q, \Sigma, q_0, F)$

$Q = \{q_0, q_1, q_2, q_8, q_9, q_{11}, q_{12}, q_{13}, q_{14}, q_{15}, q_{16}, q_{17}, q_{18}, q_{19}, q_{20}, q_{21}, q_{23}, q_{24}, q_{25}, q_{26}\}$

$\Sigma = \{a, b, e, g, h, i, j, k, l, n, p, r, s, u\}$

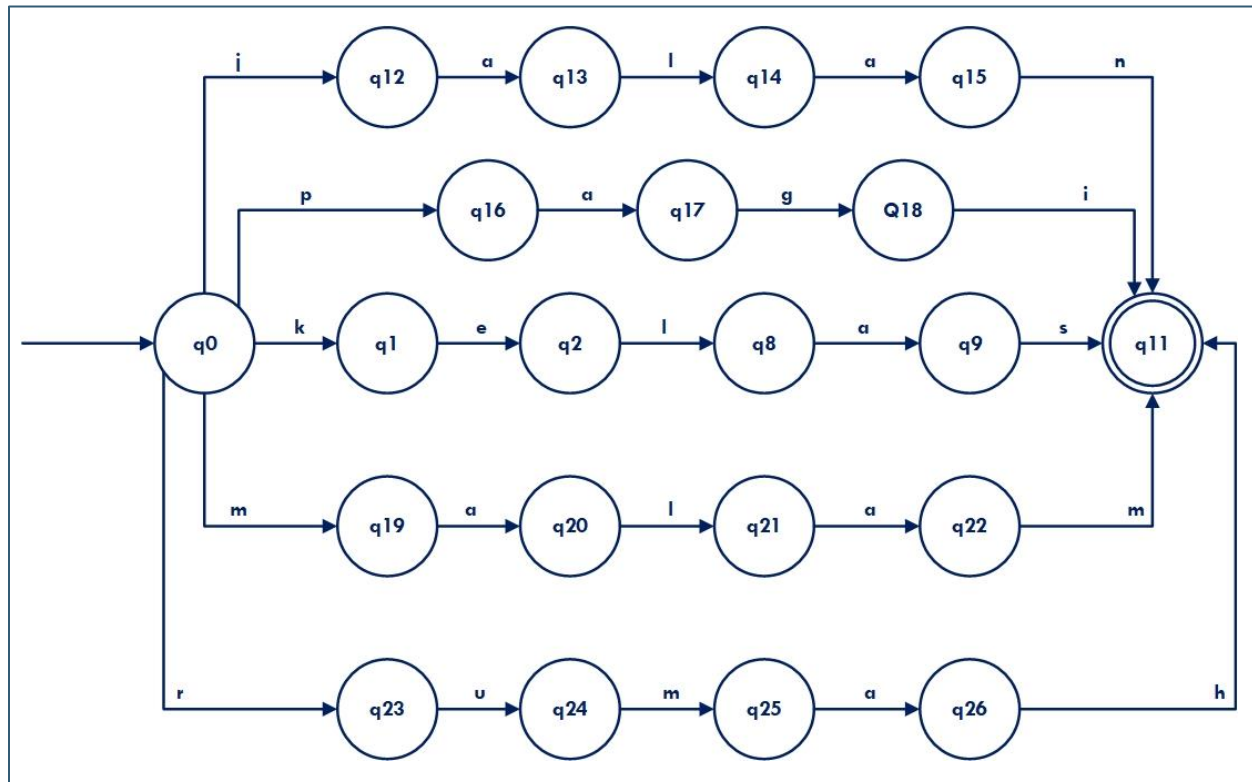
$q_0 = \{q_0\}$

$F = \{q_{11}\}$

• Tabel transisi:

State/ Transisi	a	e	g	h	i	j	k	l	m	n	p	r	s	u
q ₀	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₁₂	q ₁	{ }	q ₁₉	{ }	q ₁₆	q ₂₃	{ }	{ }
q ₁	{ }	q ₂	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₈	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₈	q ₉	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₉	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₁₁	{ }
q ₁₁	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₁₂	q ₁₃	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₁₃	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₁₄	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₁₄	q ₁₅	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₁₅	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₁₁	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₁₆	q ₁₇	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₁₇	{ }	{ }	q ₁₈	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₁₈	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₁₁	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₁₉	q ₂₀	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂₀	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₂₁	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂₁	q ₂₂	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂₂	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₁₁	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂₃	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₂₄
q ₂₄	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	q ₂₅	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂₅	q ₂₆	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
q ₂₆	{ }	{ }	{ }	q ₁₁	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }
{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }	{ }

- Rancangan FA :

4. Rancangan Context Free Grammar

$$G = (V, T, S, P)$$

$$V = \{q_0, q_1, q_2, q_3, q_4\}$$

$$T = \{S, P, O, K\}$$

$$S = \{q_0\}$$

$$P = q_0 \rightarrow Sq_1$$

$$q_1 \rightarrow Pq_2$$

$$q_2 \rightarrow Oq_3 \mid Kq_4$$

$$q_3 \rightarrow Kq_4$$

$$q_4 \rightarrow \lambda$$

5. Pushdown Automata

$$M = (S, \Sigma, \Gamma, T, i, F)$$

$$S = \{i, p, q, F\}$$

$$\Sigma = \{S, P, O, K\}$$

$$\Gamma = \{S, P, O, K, \#\}$$

$$i = i$$

$$F = F$$

$$T =$$

